

allerede nu, at der efterspørges dyrere kurser i 1995, end der oprindeligt var budgetteret med og lagt til grund for opgørelsen af de ekstra pladser på 2.700.

På nuværende tidspunkt skønnes det derfor, at de ekstra midler vil give en opfyldelse af ca. 2.400 pladser, altså lidt mindre end forudsat. For 1994 og 1995 må det dog samlet konstateres, at man på arbejdsmarkedsuddannelsens område er kommet godt i gang med den planlagte udbygning.

En øget uddannelsesindsats og ikke mindst en øget voksen- og efteruddannelsesindsats har hele tiden stået højt på regeringens prioriteringsliste og gør det fortsat. Dette vil jeg i øvrigt vende tilbage til i min afslutning.

Det er klart, at der ikke mindst i perioder med økonomisk vækst og stigende beskæftigelse er brug for udvikling af nye erhvervsqualificerende og arbejdsmarkedspolitiske uddannelser, sådan at det er muligt at imødegå flaskehalse og strukturproblemer og sikre en fornuftig faglig mobilitet, men det er ikke nok.

Behovet for uddannelse og ikke mindst voksnes behov for uddannelse handler ikke kun om erhvervsqualificering. Det handler nemlig ikke kun om mennesket som arbejdskraft, men om det hele menneske. Der skal være plads til valgmuligheder med f.eks. skift mellem arbejde og frihed til at passe familie eller skift mellem arbejde og perioder, hvor man uddanner sig eller blot holder fri. Jeg er meget enig i de mere principielle betragtninger, som ordføreren forespørgerne indledte med: Uddannelse er faktisk noget bredere samfundsmæssigt, kulturelt, socialt og menneskeligt end lige præcis noget, der er knyttet til arbejdskraftmobiliteten.

Men arbejdsmarkedet skal jo kunne matche folks behov for flere valgmuligheder i deres arbejdsliv. Omstillingen til et stadig mere teknologisk præget arbejdsmarked kræver andre færdigheder hos arbejdskraften end tidligere, hvis virksomhederne skal være med på vognen. Og da en af arbejdsmarkedspolitikens allervigtigste opgaver er at sikre, at der er konstant overensstemmelse mellem de kvalifikationer, der efterspørges, og de kvalifikationer, der tilbydes, er uddannelsesindsatsen afgørende for arbejdsmarkedspolitikens succes.

Det er derfor også afgørende, at der arbejdes meget seriøst med en kvalificering af uddannelsernes indhold og tilpasning til et arbejdsmarked og til et samfund, som efterspørger både almene og faglige kvalifikationer. De almene

kvalifikationer, som efterspørges, er de generelle kvalifikationer, som bl.a. kan udvikles gennem undervisning i den almene voksenuddannelse; men det er også de personlige kvalifikationer, som man kan kalde de procesafhængige eller de bløde kvalifikationer som f.eks. selvstændighed, kreativitet, kvalitetsbevidsthed og samarbejdsevne.

Jeg synes også, at man skal være opmærksom på de efterhånden mange og fine uddannelser, der er udviklet med en kombination af almen og erhvervsrettet uddannelse. Næsten alle disse uddannelser har givet nogle meget gode resultater ikke mindst for de kort uddannede, og der ligger heri et meget vigtigt udviklingspotentiale, som skal udnyttes.

Arbejdsmarkedets krav om fleksibilitet og øget ansvar m.v. betyder, at kravene til arbejdskraftens kvalifikationer mere og mere går i retning af brede kvalifikationer, som muliggør en hurtig omstilling til nye arbejdsmetoder og nye opgaver. Det vil også påvirke udviklingen af arbejdsmarkedsuddannelserne i fremtiden, da disse uddannelser også skal kunne leve op til disse krav.

Endelig finder jeg det vigtigt at understrege, at arbejdsmarkedets parter fortsat har en vigtig rolle i en fremtidig styrket uddannelsesindsats. Deres medvirken er en af de afgørende faktorer, for at vi kan få en uddannelsesindsats, der peger fremad.

For at sikre, at målsætningen også holdes i de kommende år, er det naturligvis vigtigt, at motivation og efterspørgsel hos arbejdstagere og virksomheder er til stede, og at uddannelses-systemerne er gearet til en sådan udbygning. Her kan vi heldigvis pege på en række reformer – gennemførte som planlagte – der har gødet jorden for den nødvendige udbygning. Det gælder ikke mindst for arbejdsmarkedsuddannelsernes vedkommende.

For det første skal nævnes den meget omfattende reform på arbejdsmarkedsuddannelsesområdet fra 1994. Reformen tager faktisk højde for en tilpasning til arbejdsmarkedets udvikling, herunder internationale krav, teknologiske krav og krav om spredning af uddannelse.

Som to væsentlige nyskabelser kan for det første nævnes, at der nu kun er ét program for de kompetencegivende uddannelser og ikke som tidligere flere programmer for henholdsvis faglærte, ufaglærte, teknikere m.fl. Hermed kan dels virksomhedernes uddannelsesbehov tilgodeses i en større helhed og i en samlet udvik-